

Υπόθεση T-13/96

TEAM Srl κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Πρόγραμμα PHARE — Απόφαση περί ακυρώσεως προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών και δημοσίευση νέας προσκλήσεως — Αγωγή αποζημιώσεως — Παραδεκτό — Ζημία του υποβαλόντος προσφορά συνιστάμενη σε θετική ζημία και διαφυγόν κέρδος καθώς και σε προσβολή της φήμης του»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (τέταρτο τμήμα) της 29ης Οκτωβρίου 1998 ..... II - 4076

Περίληψη της απόφασεως

1. Διαδικασία — Εισαγωγικό της δίκης έγγραφο — Τυπικές προϋποθέσεις — Προσδιορισμός του αντικείμενου της διαφοράς — Συνοπτική έκθεση των προβαλλόμενων ισχυρισμών — Δικόγραφο με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσε κοινοτικό όργανο — Δικόγραφο στο οποίο δεν προσδιορίζεται το ακριβές ύψος της ζημίας αλλά εκτίθενται τα συστατικά στοιχεία της — Παραδεκτό — Προϋπόθεση [Οργανισμός (ΕΚ) του Δικαστηρίου, άρθρα 19 και 46· Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, άρθρο 44 § 1, στοιχ. γ']

2. *Εξωσυμβατική ευθύνη — Προϋποθέσεις — Παράνομο — Ζημία — Αρκούντως άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος*
(*Συνθήκη ΕΚ, άρθρο 215, εδ. 2*)

3. *Προϋπολογισμός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων — Δημοσιονομικός κανονισμός — Διατάξεις εφαρμοστέες στις εξωτερικές ενισχύσεις — Διαδικασία συνάφειας δημοσίων συμβάσεων χρηματοδοτούμενων από τα προγράμματα PHARE/TACIS — Ακύρωση διαδικασίας υποβολής προσφορών — Δαπάνες που κατέβαλε ένας υποβαλόν προσφορά — Δικαίωμα αποζημιώσεως — Δεν υπάρχει — Εξαίρεση — Παραβίαση του κοινοτικού δικαίου*

4. *Δημόσιες συμβάσεις των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων — Συνάψη συμβάσεως κατόπιν προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών — Διακριτική ευχέρεια των κοινοτικών οργάνων*

1. Κατά το άρθρο 19 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το οποίο έχει εφαρμογή στην ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία δυνάμει του άρθρου 46, πρώτο εδάφιο, του ίδιου Οργανισμού, και κατά το άρθρο 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιέχει το αντικείμενο της διαφοράς και συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση. Για να πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις, το δικόγραφο με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση ζημιών τις οποίες φέρεται ότι προκάλεσε κοινοτικό όργανο πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που επιτρέπουν την εξατομίκευση της συμπεριφοράς την οποία ο ενάγων προσάπτει στο θεσμικό όργανο, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη, καθώς και τον χαρακτήρα και την έκταση της εν λόγω ζημίας.

Μολονότι είναι αληθές ότι αίτημα για την καταβολή κάποιας οποιασδήποτε αποζημιώσεως στερείται της αναγκαίας σαφήνειας και πρέπει, συνακόλουθα, να θεωρείται απαράδεκτο, τούτο δεν συμβαίνει οσάκις το δικόγραφο της αγωγής, μολο-

νότι δεν περιέχει τα αριθμητικά στοιχεία που προσδιορίζουν την προβαλλομένη ζημία, αναγράφει σαφώς τα στοιχεία που επιτρέπουν την εκτίμηση της φύσεως και της εκτάσεως της εν λόγω ζημίας και, επομένως, το κοινοτικό όργανο έχει τη δυνατότητα να εξασφαλίσει την άμυνά του. Υπό τις συνθήκες αυτές, η έλλειψη αριθμητικών στοιχείων στο δικόγραφο της αγωγής δεν θίγει τα δικαιώματα άμυνας του εναγομένου, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενάγων περιέλαβε τα εν λόγω στοιχεία στο υπόμνημά του απαντήσεως, παρέχοντας έτσι στον εναγόμενο τη δυνατότητα να τα σχολιάσει τόσο στο υπόμνημα ανταπαντήσεως όσο και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

2. Η θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, υπό την έννοια του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, εξαρτάται από την πλήρωση ενός συνόλου προϋποθέσεων που αφορούν το παράνομο της συμπεριφοράς που προσάπτεται στα κοινοτικά όργανα, το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της συμπεριφοράς και της προβαλλομένης ζημίας. Εξάλλου, η ζημία πρέπει να απορρέει κατά τρόπο αρκούντως άμεσο από τις επικρινόμενες ενέργειες.

3. Από το άρθρο 23 των γενικών κανόνων περί της υποβολής προσφορών και της συνάψεως συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρηματοδοτούνται από πόρους των προγραμμάτων PHARE/TACIS προκύπτει ότι, σε περίπτωση περατώσεως ή ακυρώσεως της διαδικασίας από την αναθέτουσα αρχή, τα έξοδα και οι δαπάνες που κατέβαλε ένας υποβαλών προσφορά για τη συμμετοχή του σε διαδικασία υποβολής προσφορών δεν αποτελούν, κατ' αρχήν, ζημία που μπορεί να αποκατασταθεί με την επιδίκαση αποζημίωσης. Ωστόσο, οι εν λόγω διατάξεις δεν μπορούν να έχουν εφαρμογή, χωρίς να υπάρχει κίνδυνος προσβολής των αρχών της ασφαλείας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, σε περιπτώσεις όπου η παράβαση του κοινοτικού δικαίου κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας υποβολής προσφορών έθιξε τις πιθανότητες ενός υποβαλόντος προσφορά να του κατακυρωθεί η σύμβαση.
4. Στο πλαίσιο της διαδικασίας συνάψεως δημοσίων συμβάσεων των Κοινοτήτων, ειδικότερα δε συμβάσεως κατόπιν προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών, η αναθέτουσα αρχή δεν δεσμεύεται από ενδεχόμενη πρόταση μιας επιτροπής αξιολογήσεως, αλλά διαθέτει σημαντική διακριτική ευχέρεια όσον αφορά τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να ληφθεί απόφαση περί συνάψεως συμβάσεως.